

füvek és gyökerek is Hamburgon át indították Észak-Amerikába.

A szállítási díjak már a múltban is túlságosan magasak voltak, a mennyiben egy 1015 kgnyi tonna után 40 scilling volt megállapítva a gyűjtyűfűvek és gyökerek névére. Ma azonban a díjat még magasabbra emelte föla társulat, s ennek következménye lón, hogy már is több magyar és külföldi cég Fiume helyett, Hamburgon át kénytelen áruát szállítani.

Meg vagyunk győződve, hogy az Adriatársulat, mely még áldozatok árán is mindenkor a magyar kikötő forgalmának emelését tűzte ki céljául, meg teszi a kellő intézkedéseket arra nézve, hogy e bajokon mielőbb segítve legyen.

Lisztforgalmunk.

A fumei kikötőn át a f. évi ápril hóban az Adriatársulat hajóin az egyes magyar malmok a következő listmennyiséget szállítottak a nyugot-európai, és a brazilai kikötőkbe.

Victoria	kg.	777.220
Első budapesti		1.289.120
Hangermalom		479.400
Bloch József		303.010
Lohmayer J. F.		182.880
Szatmári		72.250
Erzsébet gözm.		291.300
Pesti moln. és sütők		617.720
Gizella		295.530
Pannonia		663.690
Neumann testvérek, Arad		81.200
Egyesült		254.620
Fiumei		76.280
István, Debreczen		40.640
Luiza		205.380
Zágrábi		59.850
Haggenmacher		536.500
Concordia		592.040
László, N.-Vár		14.850
Mylius Hartwig		39.400
Pick & Fischer		162.600
Back B., Szeged		30.320
Pannonia, Temesvár		10.000
Hedrich és Strauss		1.050
Losonczy		239.450

Összesen 73220 m. mázsa.

E mennyiség az egyes kikötők szerint a következőképp oszlik meg: Malta 40, Barcezellona 1401, Bordeaux 300, Rouen 7710, Hull 1272, Liverpool 11222 Glasgow 15019, Leith 14383, Pernambuco 5110, Bahia 4029, Rio de Janeiro 2626, Santos 24, egyéb dél-amerikai kikötőkbe 821 m. mázsa.

Fiume város kölcsöne. A fumei képviselőtestület, nem régiben elhatározta, hogy a tervezett munkálatok, valamint a már befejezett építkezések költségeinek fedezésére, a város egy három millió kölcsönt fog realizálni. — Mintán azonban a kölcsöntgyben a képviselők

hát, hogy a francia nemzet a magyart magánál semmivel sem becsüli kevesebbre. A bátor magyar királyáért harcol: mi a becsületért küzdünk. Bonaparte tábornokom nevében biztosi om önt, s becsület szavamra ígérem, hogy a lakosság személye és vagyona tiszteltemben fog tartani.

Ezután kérdést intézett Perettihez a Fiumarán túl táborozó osztrák hadseregére iránt, s miután azt nyerte felvilágosításul, hogy mintegy ötezeren vannak, arra határozta magát, hogy a városba csak másnap vonul be.

Peretti pedig örömtelvé tért vissza, hogy küldetése kedvező eredménnyel jelentést tegeyen. A municipium e hírsé és hazafiai tettéért köszönetet szavazott neki, mit jegyzőkönyvileg is megörökíteni határozott.¹⁰⁾

10) A városi tanács jegyzőkönyveiben (Protocolli capitani) e passus nem találtuk meg. Az itt elmondottakban Politei idézett közleményét követték nyomon. Fides penes auctorem.

lőtestület határozata értelmében a városi hatóság részéről lépések nem történtek Dr. Dall'Asta Szaniszló a képviselőtestület e hó 25-én tartott közgyűlésén, interpellációt intézett Ciotta polgármesterhez. Ciotta azonnal válaszolt e fontos ügyben, s kijelenté, hogy mihelyt a városi mérnöki hivatal az ez ügyben szükséges technikai munkákat kidolgozta, a város részéről a kölcsöntgyben a szükséges lépések azonnal megtétetni fognak.

A hajóépítéshez és felszereléshez való tárgyak vámmentes kezelése.

II. A hadihajók építéséhez és felszereléshez való tárgyak.

41. Pánczélemezék és azok megerősítésére szolgáló eszpagettek.
42. Légszivattyúk és hidraulikus készülékek (ugyszintén hidraulikus akkumulátorok), a torpedók kilövésére szolgáló készülékek, az ágyutornyokkal, forgókorongokkal és ágyúkkal való műveletek számára.
43. Buvárcsülékek.
44. Tüzérségi felszerelési tárgyak; mindennemű löszerek és fegyverek.
45. Torpedók tartozékai, ugyszintén a torpedók ellen szolgáló mindennemű védezközök.

Ezen tárgyak vámmentes kezelése csak következő módokat mellett engedhető meg:

1. Vámmentes behozatalra a cs. és kir. haditengerészetnél, melyre nézve az eddigi szabályok érvényben maradnak azok tarthatnak igényt, kik a tengeri hajók építését iparszerűleg űzik és e célból külön hajógyárral vagy hajóeszközgyárral bírnak, vagy azzal rendelkeznek.

Ezen egyének kötelesek iparuk gyakorlását a pénzügyigazgatóságnál az illetékes politikai hatóság bizonyítványával igazolni, mely bizonyítványban a gyár vagy eszazda fekvése is pontosan kijelölendő.

2. Annak, a ki magát az említett bizonyítvánnyal igazolja, a pénzügyigazgatóság az említett tárgyak meghatározott és üzleti terjedelmének megfelelő mennyiségének vámmentes behozatala céljából engedélyt állít ki, melyben a behozatal eszközésére egy évet túl nem haladó időszakt meg szab.

Ezen engedély elnyerése céljából a gyár vagy eszazda birtokosa tartozik a pénzügyigazgatóságnál azon tárgyakról, melyeket a következők egy évi időszak alatt tervezett munkákhoz külföldről hoztatni kíván, jegyzéket bemutatni, melyben az egyes tárgyak mennyiségét és értékét meg kell adni.

E jegyzékben a szükséges tárgyak, műszaki megnevezésük, mennyiségük és minden egyes cikk igényelt mennyiségmérései stb. megjelölésére vonatkozó lényegesebb felsorolásával, részletesen fel kell említeni.

A pénzügyigazgatóság az engedélyt az eddigi módon állítja ki, köteles azonban a jegyzékek másolatát haladéknélkül a fumei kir. tengerészeti hatósághoz átadni, mely a beföldi ipari körök értesítéséről, a földművelés, ipar és kereskedelmiügy min. ministeriumtól vett utasítás alapján gondoskodni fog.

Ha utólag az előrelátottnál nagyobb szükséglet áll be, pótegedélyek ugyan módon mindenkor kérhetők és kiállíthatók.

3. Az említett tárgyak vámmentes behozatala csak azon vámhivatalom át eszközölhető, mely a hajógyárhoz vagy hajóeszközgyárhoz leközelebb esik és az engedélyben határozottan megjelöltetett.

Ezen vámhivatal a tárgyak behozott mennyiségét esetről-esetre a felmutatandó engedélyre jegyzi s azon kívül még külön jegyzékben nyilvántartja.

A vizsgálatok rendje a m. kir. állami tanintézetekben az 1887-88' évi iskolai tanév végén.

M. kir. főgimnazium.

A magyar kir. állami főgimnaziumban a vizsgálatok a f. tanév végén a következő rendben tartatnak meg:

Junius 16-án: hittan és a rendkívüli tantárgyakból.

Junius 18-22-ig: a rendes tantárgyakból.

Junius 30-án: d. e. 9 órákor záró ünnepély, és a bizonyítványok kiosztása.

A tanulók rajzai és szépírási füzetei a vizsgálatok napján a rajzteremben közszelendőre vannak téve.

A vizsgálatokon, melyek nyilvánosak úgy a szülők mint a tanügy iránt érdeklődők, megjelhetnek.

Az érettségi vizsgálatok: Az érettségi írásbeli vizsgálatok, június 11-kétől 19-ig tartanak, a szóbeliek ellenben június 2-kán reggel, Dunay Ferenc besztercebányai ker. kir. főigazgató elnökelete alatt lesznek megtartva.

A magy. kir. állami elemi és polgári iskolákban.

Junius 18-án: reggel 8 órákor hittan-vizsgálat az összes osztályokban.

Junius 20-21-ig: vizsgálatok az elemi osztályokban.

Junius 22-26-ig: vizsgálatok a polgári osztályokban.

Junius 29-én: záró ünnepély, és a bizonyítványok kiosztása.

M. kir. állami elemi és felsőbb leányiskola.

Junius 18-án: reggel 8 órákor hittan-vizsgálat az összes osztályokban.

Junius 20-23-ig: vizsgálatok a felsőbb osztályokban.

Junius 25-26-ig: vizsgálatok az elemi osztályokban.

Junius 28-án: záró ünnepély és a bizonyítványok kiosztása.

A vizsgálatokra, melyek nyilvánosak úgy a szülők, mint a tanügy iránt érdeklődők, megjelhetnek.

A Clotild ünnepély a Scoglietóban.

A Scoglietto sétaterén pünkösd vasárnapján megtartott néppünkösd, de ezútra ama körülménynek, hogy a fumei közönség köréből 1500-2000 ember indult ki a vidékre, elég jó sikerrel végződött. — Az ünnepélyt a katonai zenekar játéka d. u. 3 órákor nyitotta meg s a „pomp” nyomban hozzálátott a szórakozáshoz.

Gróf Zichy Ágostné sz. Wimpffen Hedvig grófné, mint az ünnepély védnöke d. u. 4 órákor érkezett meg gróf Zichy Ágost kormányzóval a helyszínre, fogadva az ünnepély rendező bizottság tagjai által. — Nem sokára megjelent a gróf Hoyos, Whitehead, s más előkelő családok, mely után mindinkább nagyobb lett az élénkség.

A különféle társas játékok kedves szórakozást nyújtottak a közönségnek. A máso-pózna eszesen elhelyezett új rubát és az egy palackbort, az elsőnek p. óbalköz, szerezésén el is vitte, a jelenlevők nagy nevetése között. A humorisztikus tombola szintén v. g. hangulat közt folyt le, s a gyereknép, kiket gróf Zichy Ágostné magyszámú tombolái jeggyel ajándékozott meg, a tombola befejezése után az ördögmalomhoz (Ringspiel) vonult, hol ugyancsak gróf Zichy né jóvoltából, zsvajj között lepték el a „ringspiel” lovait, szíriéit s hintóit.

Hat órákor volt a díjak kiosztása.

A kövérek díját a fumei Torcolletti Giovanni nyerte el 125 kgramos súlyával. Jutalma egy arany.

A „legmagasabb” részére kitűzött, egy aranyat egy Orli Vazul nevű Jellasiés baka kapta meg.

A legjobban ápolót három éven aluli két gyermek részére kitűzött díjat, a Dr. Dall'Oste, ifj. Minack Jánosné, gróf Wickenburg István, és ifj. Minack János bizottsági tagokból álló jury, Vilch Rosina, és Wittenkofer Mária részére ítélte oda. Jutalmuk szintén egy-egy arany volt.

A tombola hét órákor tartott meg. A nyermény tárgyak, kivai porcellán állványok, s a fumei m. kir. állami ipariskolában készült fonott tárgyak stb. igen csinosan voltak.

Az ünnepély, melynek sikeréhez különösen Ricci, gróf Wickenburg István,

Dr. Erődi Béla ifj. Minack János, Bolf Ferenc stb. fejtettek ki dicséretes tevékenységet, esti kilenc órákor ért véget. A brutto jövedelem 800 frt.

Az Adriatársulat évi jelentését lapunk jövő számában fogjuk tüzetesen ismertetni.

Különbféle hírek.

A fumei kereskedelmi és iparkamara elnöksége. A földművelés ipar és kereskedelmiügyi m. kir. minisr Meynier Henrik kamarat elnökke, Corrossac János és báro Wranyczany S-monn alelnökke történt megválasztását jóváhagyta.

Kinevezés. Rovis Máté díjok a fumei kir. törvényszékél ugyancsak e törvényszékhez irnokkát neveztetett ki.

Iskolalátogatás. Gróf Zichy Ágost kormányzó, e hó 24-én, a helybeli m. kir. főgimnaziumot látogatta meg. A tanügy iránt melegen érdeklődő kormányzó az ott szerzett tapasztalatok nemcsak kielégítették, de az ott tapasztalt vi zonyok fölött úgy a látogatás alatt mint annak befejezése után, az intézet ügybuzgó igazgatójának, Dr. Erődi Bélának teljes meglegedését fejezte ki. A főgimnaziumi látogatást követő napon, Zichy Ágost kormányzó, Dr. Erődi Béla tanfelügyelő társaságában a fumei m. kir. kereskedelmi akademiát látogatta meg. A látogatás után Mateovich Pál intézeti igazgató előtt szintén elismeréssel nyilatkozott.

Fiume Deák Ferencnek. A Deák Ferenc mauzóleumban felállítandó emlékmű ünnepélyes átadását, az e célból alakít bizottság, mint értesülünk, a f. évi június hó 29-kére tervezi. Hogy az ünnepély minél impozansabb legyen, ez alkalomra Fiuméből számosan készülnek a fővárost folkeresni. A különvonatot Schwimmer Pál a m. kir. állami vasutadéknak városunkban is előnyösen ismert főnöke, szándékozik a bizottságnak jutányos áron rendelkezésre bocsátani.

Ö felsége a király negyvenéves uralkodásának évfordulójára. A király negyvenéves uralkodásának évfordulóját, a fumei municipium költséges ünnepések helyett, jótékony célú alapítványokkal szándékozik megörökíteni. Az e célból kiküldött bizottság javaslata szerint a városi szegényházi alap javára 8000 frt, a „Gizella” iskola-alap javára 500 frt, a városi gyermek-menhely javára 500 frt, a „Mária” árvaház részére 200 frt, a „Clotild” gyermekmenhely javára szintén 200 frt jutna; összesen 9400 frt. Ez alapítványokon kívül a városi szegények közt 300 frt, a helyőrséget képező katonák közt 200 frt, a városi rendőrök közt pedig 100 frt osztatnék ki. — Ugyancz alkalomra tervben van Ferenc József király szobrának felállítása a díszes Ürményi téren, s e célra a város máris 15.000 forintot ajánlott föl. Miután azonban ez összeg egy díszes szobor költségeinek fedezésére aligha lesz elégséges, a szoborbizottság gyűjtő leveket fog kibocsátani.

A klub-alpino bolognai utja. Lapunk múlt számában említettük, hogy a fumei alpesi klub ügybuzgó elnöke Dr. Dall'Asta a Bolognában megnyitott kiállítás meglekintése céljából kirándulást tervez; a kirándulásban a nem tagok is részt vehetnek. Az utazás Fiuméből Anconába Ljodhajón, innét pedig vasúton történnék Bolognába. Előjegyzéseket lapunk szerkesztő ösége is elfogad.

Baleset. Vancina Felix a municipium segédhivatali igazgatója, pünkösd másodünnepén, lakásának lépcsőzeten haladva, oly szerencsétlenül eszúzott el, hogy ballábát térdén alul eltörte.

Nagy néppünkösd a népkertben. A városi földművelési bizottság a

védtszentjein napjaira ma „Giardini” Fiume delem az ünnepekert széles letrevaló es társunktól e

A pünkösdön, melyet a St. Vito sz. baldzatoság je köréből, Orsi igazolja, hogy érdeklődéssel tevékenység

Az állampolgár Zichy Ágost útját, vag Thierry táncos, Dr. és Bolf Ferenc nöké vettek r

Kiállítás. A városi Fatour galma folyt iskola helyettes dekes kiállítás 27, 28, 28, tekinthető iskola alap

Az Agri Pünkösd vas kereste föl kat; s ez a blatt” a kö elűtötlet, m iránt urak a túltörténi szen másképp szombatján nattal. A v esikről gonc hogy egy e után az ut vá érkezzen udvarban Z kiváló előz zőket, s gon kiszolgáltat utazókat let hamar min a város és meglekintés és zajos me lönösen az nagyban lek nősen ez v volt a zágr kis irigység egy jókora baziába rán rű volt, a t midőn a ha lott, sokan nagyszériú teivel jóval ben nyilván meroban” e után. Délut kirándulást előbb Susak meg. Az e hidjáról azt lélőre, mint kán állana hosszu sor A nap este a személyes Csak ekkor pot, melybe gyének” vas varó terem ban, neban tört; az elő dékkel. Hát ben minők pályabáz h rólág magy nak, hogy F vátul beszél sal egybekö hány rogoz iratott, szve kőjutásra deukor sziv

Az Agri Pünkösd vas kereste föl kat; s ez a blatt” a kö elűtötlet, m iránt urak a túltörténi szen másképp szombatján nattal. A v esikről gonc hogy egy e után az ut vá érkezzen udvarban Z kiváló előz zőket, s gon kiszolgáltat utazókat let hamar min a város és meglekintés és zajos me lönösen az nagyban lek nősen ez v volt a zágr kis irigység egy jókora baziába rán rű volt, a t midőn a ha lott, sokan nagyszériú teivel jóval ben nyilván meroban” e után. Délut kirándulást előbb Susak meg. Az e hidjáról azt lélőre, mint kán állana hosszu sor A nap este a személyes Csak ekkor pot, melybe gyének” vas varó terem ban, neban tört; az elő dékkel. Hát ben minők pályabáz h rólág magy nak, hogy F vátul beszél sal egybekö hány rogoz iratott, szve kőjutásra deukor sziv

Az Agri Pünkösd vas kereste föl kat; s ez a blatt” a kö elűtötlet, m iránt urak a túltörténi szen másképp szombatján nattal. A v esikről gonc hogy egy e után az ut vá érkezzen udvarban Z kiváló előz zőket, s gon kiszolgáltat utazókat let hamar min a város és meglekintés és zajos me lönösen az nagyban lek nősen ez v volt a zágr kis irigység egy jókora baziába rán rű volt, a t midőn a ha lott, sokan nagyszériú teivel jóval ben nyilván meroban” e után. Délut kirándulást előbb Susak meg. Az e hidjáról azt lélőre, mint kán állana hosszu sor A nap este a személyes Csak ekkor pot, melybe gyének” vas varó terem ban, neban tört; az elő dékkel. Hát ben minők pályabáz h rólág magy nak, hogy F vátul beszél sal egybekö hány rogoz iratott, szve kőjutásra deukor sziv

Az Agri Pünkösd vas kereste föl kat; s ez a blatt” a kö elűtötlet, m iránt urak a túltörténi szen másképp szombatján nattal. A v esikről gonc hogy egy e után az ut vá érkezzen udvarban Z kiváló előz zőket, s gon kiszolgáltat utazókat let hamar min a város és meglekintés és zajos me lönösen az nagyban lek nősen ez v volt a zágr kis irigység egy jókora baziába rán rű volt, a t midőn a ha lott, sokan nagyszériú teivel jóval ben nyilván meroban” e után. Délut kirándulást előbb Susak meg. Az e hidjáról azt lélőre, mint kán állana hosszu sor A nap este a személyes Csak ekkor pot, melybe gyének” vas varó terem ban, neban tört; az elő dékkel. Hát ben minők pályabáz h rólág magy nak, hogy F vátul beszél sal egybekö hány rogoz iratott, szve kőjutásra deukor sziv

Az Agri Pünkösd vas kereste föl kat; s ez a blatt” a kö elűtötlet, m iránt urak a túltörténi szen másképp szombatján nattal. A v esikről gonc hogy egy e után az ut vá érkezzen udvarban Z kiváló előz zőket, s gon kiszolgáltat utazókat let hamar min a város és meglekintés és zajos me lönösen az nagyban lek nősen ez v volt a zágr kis irigység egy jókora baziába rán rű volt, a t midőn a ha lott, sokan nagyszériú teivel jóval ben nyilván meroban” e után. Délut kirándulást előbb Susak meg. Az e hidjáról azt lélőre, mint kán állana hosszu sor A nap este a személyes Csak ekkor pot, melybe gyének” vas varó terem ban, neban tört; az elő dékkel. Hát ben minők pályabáz h rólág magy nak, hogy F vátul beszél sal egybekö hány rogoz iratott, szve kőjutásra deukor sziv

Reformo Baross Gábor kir. minisr

védőszentjeinek szent Vitus és Modestus napjaira nagy népünnepélyt tervez a „Giardino Publico”ban. A tiszta jövődelem az ünnepély megtartása esetén a népkert szépitésére fordítatnék. Az életrevaló eszme Malle Marziale polgártársunktól ered.

A pünkösdi vasárnapi magyar prédikáció. melyet jeles hitazonkunk Czobor Gyula a St. Vito székesegyházban tartott nagyszámú halgatók előtt meg a magyar ajku levek köréből. Örömmel konstatáljuk e főnt, mely igazolja, hogy a fiumei közönség mily meleg érdeklődéssel viseltetik magyar hitazonkainak tevékenységé iránt.

Az állandó adóügyi bizottság e hó 23-án gróf Zichy Ágost kormányzó elnökele alatt ülést tartott, melyen Dr. Gallichi Miklós, lovag Thierry Frigyes, Szobovics Lajos p. ü. tanácsos, Dr. Feichtinger Elek adófelügyelő, és Bolf Ferencz a városi adószedő hivatal főnöke vettek részt.

Kiállítás a Gizella iskola alapjávára. A városi leányiskola igazgatójának Fatour Róza asszonynak ügybuzgalma folytán, a Clotild utcai községi iskola helyiségeiben női munkákból érdekes kiállítás lesz. A tárlat május hó 27, 28, 28, és 30-ik napján lesz megtekinthető. A tisztajövedelem a Gizella iskola alap javára fog fordíttatni.

Az „Agrarmer Tagblatt” Fiuméről. Pünkösdi vasárnapján számos kiránduló kereste föl Zágrábból kikötő városunkat; s ez alkalomból az „Agrarmer Tagblatt” a következőket írja Fiuméről: Az előítélet, mely az u. n. „kéjvonatok” iránt uralkodni szokott, csak ha meg a túltömött kupakra gondolunk. Egész szen másként állott a dolog a pünkösdi szombatián az innét Fiuméba indult vonattal. A vállalat elegendő számú kocsiokról gondoskodott, s lehetővé tette, hogy egy elég kényelmes éjjeli utazás után az utazók (mintegy 150) kipihenve érkezzenek meg Fiuméba. A pályaudvarban Zipser Lajos állomás főnök kiváló előzékenységgel fogadta az érkezőket, s gondoskodott a poggyások gyors kiszolgáltatásáról, mely figyelmével az utazókat lekötelezte. A kétutazók csakhamar minden irányban szétoszlottak a város és környéke nevezetességeinek megtekintésére. Az árucsarnokok, élénk és zajos mozgalmával, a halcsarnok, különösen azonban a szép színházépület nagyban lekötötték a figyelmet, s különösen ez utóbbinak látására lehetetlen volt a zágrábiaknak a szívekben támadt kis irigységet eltűkölni. Tíz óra tájban egy jókora társaság a helyi hajón Abbaziába rándult ki. Az utazás nagyszerű volt, a tenger sima mint a tükör, s midőn a hajó az abbazai móló kikötőt, sokan nem bírták volna, ha a nagyszerű gyógyhely pompás babérligetével jóval távolabb esik. Meg élénkebben nyilvánult ez ohajtás a Hotel „Quarmeroban” elköltött reggelnek számlája után. Délután mindinkább több és több kiránduló érkezett meg Abbaziába, kik előbb Susakot és Tersatot tekintették meg. Az előbbi városka, a Fiumara hídjáról azt a benyomást teszi a szemlélőre, mintha a bécsi Ring egyik sarván állana. A három emeletes paloták hosszú sora (?) nyúlik el a tengerparton. A nap estején a kirándulók egy része a személyvonattal visszatért Zágrábra. Csak ekkor ötlött szembe a festői állapot, melyben a „magyar korona gyöngyének” vasúti pályaháza van. A II. oszt. városi teremnek esufolt szomorú szobában, néhány nádlés fapad képezi a burtot; az előbbieket teljesen rongyos fona dékkel. Itt még a III. oszt. váróteremben minők lehetnek az állapotok? A pályaház helyiségeiben a föliratok kizárólag magyarok és olaszok, dacára annak, hogy Fiumében túlnyomólag (?) horvátul beszélnek. Azonban a kirándulással egybekötött sok élvezet mellett, néhány rongyos padot, és érthetetlen föliratot, szívesen elfeledünk. A pünkösdi kéjtutásra a kirándulók bizonyára mindenkor szívesen fognak vissza emlékezni.

Reformok a magyar postahivataloknál. Baross Gábor közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter egy újabb rendelete, mely a f.

évi június hó 1-ével lép életbe, a postai szolgáltatásban fontos reformokat fog megvalósítani. E rendelet szerint a jövőben, nemcsak a csomagok és pénzeslevelek, de a táviratok is levéljegyekkel lesznek bérmentesítendők. E célból a jelenleg forgalomban lévő levéljegyeken kívül még 1, 8, 12, 15, 24, 30 és 50 kros, továbbá 1 és 3 fros francz jegyek kerülnek forgalomba. — Közönséges vagy ajánlott levélben pénzt küldeni nem szabad. Irászetesbb értesítések minden postahivataltól lesznek nyertesek.

A tengeri betegség ellen. A kikiszerk e kegyetlen nyavalyának kínzásait, bizonyára érdeklél fogják olvasni a hirt, hogy egy francia orvos, állítólag megtalálta a tengeri nyavalya gyógy módját. E szerint az antipirin használata mindenkor megszünteti a tengeri betegséget, ha az a testi szervezetenk megfelelően, az igényelt mennyiségben vétetik be. Legtöbb esetben egy gram elegendő, s a hatás 10 perc alatt észlelhető. Néha több adagra van szükség. A tapasztalat szerint azonban 3 grammal (kétszer bevéve) a beteg többet egy esetben sem igényelt. Néha nagy ritkán meg-esik, hogy a beteg a hányási inger folytán képtelen a gyógyszer megemésztésére, ilyen egy gram antipirin bór alá fecskendezése teljesen elegendő a nyavalyának megszüntetésére.

Kereskedelmi hírek.

Megszüntetett tilalom. Tekintve, hogy az utóbbi években uralkodott kolerajárvány immár valamennyi európai állam területén, nemkülönben a Földközi-tenger partjain elterülő egyéb nem európai országokban is már buzamosan idő óta teljesen megszűnt, a magyar királyi helygelyi és pénzügyi miniszteriumokkal egyetértőleg a rongyoknak, ócska alattásoknak és köteleknek, használt ágyneműeknek, viselt fehérneműk és ruhadaraboknak, Egyiptom, Franciaország, Algír, Tunis, Olaszország, Spanyolország és Gibráltárból, akár a szárazföldi határon át, akár vízen, a magyar korona országai területére való behozatala és azon való átvitele folyó évi május 15-étől kezdve meg van engedve, és az e részben eddig az 1883. évi július hó 14-én 32201, továbbá 1884. évi június hó 30-án 29270, augusztus hó 18-án 38488, és szeptember hó 10-én 41967, végül 1885. év szeptember hó 8-án 48719, számkok alatt kelt rendeleteim értelmében fennálló tilalom a mondatott naptól kezdve hatályon kívül helyeztetett.

Esti hajójaratok Abbaziába és vissza. A Sverijuga és társai gőzhajózási vállalat „Sybil” nevű gőzöse e hó 23-kától kezdve minden nap esti 5 órakor indul el az Adamich mólóról Abbaziába, honnét ugyanaznap esti 7 órakor indul vissza Fiuméba. A térti menetjegy ára személyenként 60 kr.

OSARNOK.

A CZETHALÁSZATRÓL.

Xantus Janostól

VI.

Néha sötét éjjel jéghegyekbe ütköztek és törést szenvedtek, néha az éjszakai tengeren befogtak hónapokig.

Mindazok, kikkel ilyesmi megtörtént, a bajt véletlen szerencsétlenségnek tartották, s azok kiket ezekből semmi sem ért, szerencsének mondták, hogy megmenekültek. Pedig nem úgy volt a dolog. Az angol s különösen az amerikai kormány átlátta, hogy rohamosan kell tenni valamit minden irányban a czethalászat védelmére és könnyítésére, hogy az üzletben foglalkozó sok ezer halász magát fenntarthassa, biztos keresetre számíthasson oly fáradságos, sok veszélyes és nélkülözésekkel járó munkája mellett.

Az első lépés volt, hogy a polynesi szigeteken missiók alakítottak, s a missionáriusok tekintélyük emelése végett consuli címet kaptak, s rendelkezésükre állottak az ottan czirkáló s időközökben megjelenő kisebb hadi hajók egyuttal elretentő példának szigo-

ruan megbüntették mindazon szigeteket lakosait, a hol czethalászatok előbb már megölettek vagy kiraboltattak.

Aztán egész expedíciók küldettek ki, és a lakatlan szigeteken mindenütt yamot, burgonyát, főköt, dinnyét ültettek nagy mennyiségben, s különösen sok cereus és opuntia-féle cactust, melyek jó, ehető és tápláló gyümölcsök mellett husos törzsekben nagy mennyiségű nedvet tartanak, s szükségből a szomjúságot eloltja ezen nedv. A törzset csak meg kell eszapolni, s nedve kifolyik és ilható éppen úgy, mint például a nyírfa leve nálnak. Azontul minden ily szigeten sertések, tehenek, birkák kecskék tyukok, és a körülmények szerint egyéb házi állatok is rakattak ki nagyobb mennyiségben, melyek aztán elszaporodtak, elvadultak, s nemsokára igen sok haljótörést szenvedett vagy megszökött czethalászatok élhennél szolgáltak, s szolgálnak ma is mindenütt.

Aztán dagályapály észlelések eszközöltettek, összeköttetésben meteorologiai észlelésekkel, rovatos iverk készítettettek az eredményből, melyekből ki lehet pontosan számitani, minden kikötőben, öbölben vagy horgonytéren mily magas a vízállás az év minden napján, sőt minden óráján: s a térképeken meg vannak jegyezve a zátonyok, vagy eltakart kőszirtok és korall-felhalások. Ezen rovatos kimutatókat és részletes térképeket egyenként árusítja el az angol és amerikai tengerész hatóság, igen olcsók, s mindenkire hozzáférhetők.

Aztán az angol és amerikai kormányok ösztönzésére, nagy tökével a czethalász területek különböző pontjain élelmezési felszerelő és szállító üzletek alakítottak, s azóta már a czethalászatok nem 3 évre felszerelve indulnak ki; de bizonytalan időre, s csakis néhány — legfeljebb 6 hóra — szerelik fel magukat, mert mindenütt kapnak nemcsak élelmi szerszemet, de egyáltalán mindent a mire szükségük van. Nem is visznek sok készpénzt készletben, mert mindent váltóra vásárolnak, s mindenütt kapnak készpénzt is, ha erre szükségük van. Ilyen üzlet a már ismertett St. Lukács fokán. Van aztán Panamában, Valparaisóban, Callavban, Honoluluban, a Földi szigeteken, Singaporeban, Japánban, Új-Zealandban, Islandban és Madagaszkarban, sőt San-Franciscóban is.

Ha szerencsés a halászat, nem is kell hazamenni, hogy kirakodjanak, rakományukat ily szállító üzleteknek átadhatják hazaszállítás végett: aztán ugyanazon cégnél vesznek hordókat dongákban, s ismét kiindulnak új fogásra, annyiszor a mennyiszor.

Mindaz nagy könnyűségére szolgált a czethalászatnak az természetes, de azért — ha éppen csak ennyi történt volna — nem biztosította volna a halászat sikerét s még mindig a bizonytalanság és jó szerencse kényvére lett volna hagygyva. Hogy a halászatot okserűen

és valódi szakértelemmel lehet folytatni, arra egészen más tényezők voltak hatalmas befolyással.

Mócs Zsigmond
felelős szerkesztő

2022 sz./1888

Hirdetmény.

A helybeni m. kir. dohánygyárnál az 1888. évi július hó 1-től 1889. évi június végeig alternative 1888. évi július hó 1-től 1891-ik évi június hó végeig terjedő idő tartamban előforduló helyi fuvarozásnak biztosítása céljából ezenel verseny tárgyalás hirdettetik, melyre írásbeli, a m. kir. főváms-hivatalnál letett 100 forintnyi bantpénzről szóló nyugtával felszerelt, lepecsételt és ajánlattevő címével és 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok 1888. évi június hó 20-án délelőtti 11 óráig a fiumei m. kir. dohánygyári igazgatóság-nál benyújtandók.

Az ajánlatokban a 100 klgm. után követelendő ár nemcsak az egy évben, hanem a három évre terjedő időtartamban előforduló fuvarozásokra nézve elkülönítve teendők.

A biztosítandó fuvarozások a következők.

- 1.) a m. kir. dohánygyár és a helybeni kikötők között és
- 2.) a m. kir. dohánygyár és az állami vasúti állomás között.
- 3.) ezekben betudatik a m. kir. dohánygyár és az állami vasúti állomás között eszközöndő kőszén fuvarozása is, ezuttal azonban megjegyeztetik, hogy kőszénnek a vasúti állomáson a vagonból leendő kirakása a kőszén szállító a m. kir. dohánygyárban pedig a kocsi-ról leendő lerakodás a dohánygyár munkái által eszközöltetik.

Az ajánlatokban a 100 klgm. munkont követelendő ár számokkal és betűkkel világosan kiteendő.

Később beérkező ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

A teljesítendő fuvarozás és az eziránti feltételek az említett dohánygyárnál a rendes hivatalos órák tartama alatt betekintheők.

Vállalkozó ajánlatában kijelönni tartozik, hogy a betekintett feltételeket feltétlenül elfogadja.

Fiume 1888. május hó 19-én.

A m. kir. dohánygyári igazgatóság

Értesítés.

Van szerencsem a t. cz. közönséget értesíteni, hogy ügyvédi irodámat, Dr. Dall' Asta Szaniszló ügyvéd nrral társas viszonyban megnyitottam.

Irodahelyiség: Via Adamich 543 számú I. emelet **Fiume.**

Dr. Kuscher Ferdinand ügyvéd.

Villák, házak, telkek és egyéb ingatlanok eladását és megvételét megbízhatóan közvetíti

Napoleon Henrik ügynök.

Fiume — Corso.

